

Meewandelen met de bomen

Jan Mukan Klungers

Met tekstfragmenten uit de Sutra van bergen en water van Dogen (1200-1253)

Dit is een E-book uitgave van Zen in Salland. Je kunt hier vrijelijk uit citeren, mits je de bron vermeldt. Zen in Salland is een zengroep waar je wekelijks samen met anderen kunt mediteren in Deventer. Je kunt ook individuele begeleiding krijgen bij je zenbeoefening. Het onderricht is gratis, maar deelnemen niet. De onkosten, huur, meditatiekussens, publiciteit, enzovoort, moeten wel betaald worden. Dit E-book kun je gratis downloaden. We stellen het erg op prijs als je ons steunt met een bescheiden bedrag. Banknummer NL77 TRIO 0390 9857 67 t.n.v. Stichting Zen in Salland.

2014
Een E-book uitgave van

Zen in Salland

In stilte ontdek je waar je leven over gaat

www.zen-in-salland.nl
info@zen-in-salland.nl

Meewandelen met de bomen

Jan Klungers

Als je aan het lopen van de bergen twijfelt, ken je ook je eigen lopen niet: niet dat je niet loopt, maar je kent en begrijpt het lopen niet. Wanneer je je eigen lopen kent, ken je ook het lopen van de bergen.

Dat schrijft Dogen (1200 - 1253) in zijn Sutra van bergen en water.

Wij hebben hier geen bergen.

Onze bergen zijn de bomen: de sterke eik, de taaie es, de soepele wilg.
De bomen en de rivieren verkondigen zonder ophouden de Dharma.

Dat moet je niet opvatten als een metafoor.

Natuurlijk ben je een eik, een es, een wilg. Natuurlijk loop je over het water.

Maar weet: de bomen en de rivieren verkondigen zonder ophouden de Dharma.

Tekstfragmenten van Dogen's Sutra van bergen en water, in beeld gebracht met foto's van het Nederlandse landschap.

Teksten en foto's van Jan Mukan Klungers *sensei*.

Vertaling van de teksten van Dogen van Jan Klungers met gebruikmaking van meerdere Engelse vertalingen van de originele Japanse tekst.

De sutra van bergen en water – Dogen (Japan 1200 – 1252)

(een selectie uit de oorspronkelijke tekst)

De bergen en het water zijn precies nu de verwerkelijking van de aloude boeddhaweg. Verblijvend in hun eigen positie hebben beide hun functie volledig vervuld. Omdat ze al bestonden voordat er vorm was ontstaan, zijn ze dit ware leven van het heden en zijn ze volledige vrijheid in verwerkelijking. Omdat ze het Zelf zijn voordat de verschijnselen ontstaan, zijn ze werkelijke bevrijding. De betekenis van de bergen is zo groots en wijds dat de betekenis van onze beoefening, gegrondvest op deze bergen, ons doet rijden op de wolken. Dankzij ons vertrouwen in de bergen beoefenen wij met de wind in de rug. Zonder enige twijfel zal het ons bevrijden.

Dogen - De sutra van bergen en water

Wij hebben hier geen bergen.

Onze bergen zijn de bomen:

de sterke eik,

de taaie es,

de soepele wilg.

De bomen en de rivieren verkondigen zonder ophouden de Dharma.

Dat moet je niet opvatten als een metafoor.

Natuurlijk ben je een eik, een es, een wilg. Natuurlijk loop je over het water.

Maar weet: de bomen en de rivieren verkondigen zonder ophouden de Dharma.

Dogen gebruikt vele begrippen als metafoor.

De bergen zijn de oude patriarchen. Zij die ons voorgedaan zijn in de beoefening.

Water is boeddhanatuur.

De bergen stromen.

De bergen wandelen op water.

Water is overal. Het doordringt alles en neemt oneindig veel vormen aan.

Maar bergen zijn ook bergen en rivieren zijn rivieren.

Niet: eerst deze betekenis en dan de andere. Alle betekenissen tegelijkertijd

Meester Kai leerde ons: De groene bergen zijn altijd aan het wandelen; een stenen vrouw baart 's nachts een kind. Het ontbreekt de bergen niet aan de eigenschappen van bergen. Daarom zijn ze steeds verstild en daarom wandelen ze voortdurend. Je moet deze eigenschap van het wandelen van de bergen diepgaand onderzoeken. Het wandelen van de bergen is net als het wandelen van de mensen. Twijfel daarom niet aan het wandelen van de bergen, ook al lijkt het niet hetzelfde als het wandelen van de mensen. De voorganger van de Boeddha wijst al naar dit wandelen. Dit is diepgaand verstaan. Je moet dus diep doordringen in wat hij zijn toehoorders voorhield: omdat de bergen voortdurend wandelen zijn ze blijvend. Ook al wandelen de groene bergen sneller dan de wind, toch herkent en begrijpt iemand die in de bergen woont dit niet. Het verblijven 'in de bergen' beschrijft het bloeien in de wereld.

Mensen die niet in de bergen verblijven zien en begrijpen het wandelen van de bergen niet. Mensen die de bergen niet kunnen zien, zien begrijpen of horen deze concrete werkelijkheid niet. Als je aan het lopen van de bergen twijfelt, ken je ook je eigen lopen niet: niet dat je niet loopt, maar je kent en begrijpt het lopen niet. Wanneer je je eigen lopen kent, ken je ook het lopen van de bergen.

De groene bergen overstijgen bewust-zijn en niet-bewust-zijn. Twijfel niet aan het voortgaan van de groene bergen op dit moment. We dienen grondig te onderzoeken en verhelderden wat het betekent dat de groene bergen een maatstaf zijn voor alle dharmawerelden. We dienen diepgaand te onderzoeken wat het wandelen van de bergen en ons eigen wandelen betekent. Heel precies dienen we te kijken wat 'een stap voorwaarts' betekent en wat 'een stap achterwaarts' betekent. We dienen zonder ophouden te verhelderden wat ons wandelen betekent, zowel de stappen voorwaarts als de stappen achterwaarts, nog voordat de Koning van de Leegte verschijnt.

Dogen - Sutra van bergen en water

De bomen wandelen voortdurend.

Nu vraag ik je: wat is het wandelen van de bomen?

Hoe wandel je met de bomen mee?

Hoe verwerkelijk je de innerlijke houding “mee wandelen met de bomen”?

Als dit wandelen zou zijn onderbroken, dan waren de Boeddha 's en patriarchen nooit verschenen. Als dit wandelen tot stilstand zou zijn gekomen zou de Boeddha-Dharma dit moment nooit bereikt hebben. Voorwaarts wandelen wordt nooit onderbroken en achterwaarts wandelen wordt nooit onderbroken. Voorwaarts wandelen is niet tegengesteld aan achterwaarts wandelen en achterwaarts wandelen is niet tegengesteld aan voorwaarts wandelen. Dit noemen we het stromen van de bergen of de stromende bergen.

De groene bergen beoefenen tot in de volmaaktheid het wandelen en de Oostelijke Berg (= Hui neng, de zesde patriarch) verwerkelijkte in beoefening het lopen op het water; daarom is onze verwerelijking in beoefening het verwerkelijken in beoefening van de bergen. Zonder dat de bergen hun geest en lichaam veranderden, gaan zij door met wandelen, er precies zo uitziend als bergen eruit zien. Beledig hen nooit door te zeggen dat de groene bergen niet kunnen wandelen en dat de Oostelijke Berg niet over het water kan wandelen. Het is hun lomtheid die sommige mensen er toe brengt er aan te twijfelen of bergen wel kunnen wandelen.

Dogen - Sutra van bergen en water

Om op te staan, nadat je gevallen bent, moet je de grond vertrouwen.

Eenzaam rondlopend zie je de dingen.

Dat, en dat, en dat...

Namen,

betekenissen,

voorkeuren,

afkeuren.....

Er zijn geen dingen.

Er zijn alleen gebeurtenissen.

Jij bent een gebeurtenis.

Een boom is een gebeurtenis.

Een rivier is een gebeurtenis.

De Grote Aarde is een gebeurtenis.

Wat je helpende handen teweeg
brengen is een gebeurtenis

Alles wat je ontvangt is een
gebeurtenis.

Al die gebeurtenissen grijpen in elkaar en zijn met elkaar
verweven.

Jij zit overal in.

Alles zit in jou.

Dit alles kan je een richting wijzen.

Niet meer dan dat.

Kun je het zien?

Kun je het werkelijk zien?

In het algemeen gesproken is wat mensen zien als een berg of als water verschillend, afhankelijk van wat voor wezen zij zijn. Sommigen zien water als een parelsnoer, zonder dat zij een parelsnoer als water herkennen. Zij zien hun water mogelijk in een andere vorm dan wij. Er zijn er ook die water zien als prachtige bloemen, maar dat betekent niet dat zij een bloem ook werkelijk gebruiken als water. Hongerige geesten zien water wellicht als woeste vlammen of als pus en bloed. Draken en andere wezens vanuit de diepte zien het wellicht als een paleis of een statige woning. Sommigen zien het als de zeven schatten en het juweel van wijsheid; sommigen zien het als bomen en wouden, schuttingen en muren; sommigen zien het als de zuivere en bevrijde boeddhanatuur en sommigen zien het als de eenheid van lichaam en geest. Hoe mensen het ook zien, het kan hen bevrijden uit hun onbewuste levens.

Dogen - Sutra van bergen en water

Water – wolken – poelen

Verschillende perspectieven.

Oefen je waarnemen als beoefenende zazen. Doe alles in de geest van zazen.

Heel wakker. Werkelijk, in die open ruimte kun je rusten.

Meewandelend met de bomen raak je soms bevangen door je gedachtenstroom.

Een haarbreed verschil tussen wandelen met de bomen en alleen wandelen.

Alleen wandelend, de ogen neergeslagen. Afgezonderd.

Daarom:

Kijk naar de horizon!

Kijk naar de horizon!

Laat de wereld je aankijken!

Open waarnemend is alles verbonden.

Het gras, de bomen, de wolken en de blauwe hemel.

De muren, de straten, de hondenpoep in de goot.

We kunnen met onze geest iets uitlichten en nader bezien.

Dat is een groot goed.

Onze geest is tot veel in staat.

Maar weet:

Dat wat je uitlicht staat niet werkelijk apart.

Het beeld wat je ziet is het beeld van verbondenheid.

De Boeddha zei: “Alle dharma ’s zijn uiteindelijk bevrijd. Zij wonen nergens. Bedenk wel, dat alle dharma ’s bevrijd zijn en zonder beperkingen, zij verblijven in hun eigen positie. De meeste mensen zien water alleen als iets dat onophoudelijk stroomt. Dat is echter een beperkt gezichtspunt. In werkelijkheid zijn er vele manieren waarop water kan stromen. Water stroomt op aarde, in de lucht, omhoog en omlaag. Het kan stromen in een kronkelende beek of in vele bodemloze diepten. Wanneer water opstijgt, wordt het wolken. Wanneer het afdaalt, vormt het diepe poelen.

Dogen - Sutra van bergen en water

Er is niet alleen water in de wereld, er is een wereld in de wereld van water. En dat niet alleen in water. Er is ook een voelende wereld in de wolken, er is een voelende wereld in de wind, er is een voelende wereld in het vuur, er is een voelende wereld in de aarde en een voelende wereld in de wereld van gedachten en een voelende wereld in een grasrietje. Er is een voelende wereld in een wandelstok. Waar de wereld van de voelende wezens is, daar is onvermijdelijk ook de wereld van de boeddha's en wijzen. Deze waarheid dient volkomen verhelderd te worden in beoefening. Daarom is het water het paleis van de echte draken. Het overstijgt stromen en neervallen. Als we het alleen herkennen als iets dat stroomt, is het woord 'stromen' een belediging voor het water. Het dwingt water om anders te zijn dan alleen zichzelf. Water is eenvoudig water. Uitstijgend boven het stromen is het eenvoudig het natuurlijke functioneren van het water, precies zoals het is. Als we het stromen en het niet-stromen van een enkele waterdruppel volledig doorgronden voltrekt de volmaakte verwerkelijking van het hele bestaan zich voor je ogen. Er zijn bergen verborgen in schatten. Er zijn bergen verborgen in moerassen, er zijn bergen verborgen in de lucht, er zijn bergen verborgen in de bergen en er zijn bergen verborgen in het verborgene. Een oude boeddha zei: "Bergen zijn bergen. Water is water." Deze woorden drukken niet uit dat 'bergen' 'bergen' zijn. Ze drukken uit dat bergen bergen zijn. Daarom, onderzoek de bergen diepgaand. Als we de bergen diepgaand onderzoekt is dat de inspanning van de bergen. Deze bergen en wateren worden zelf wijzen en heiligen.

Shobogenzo Sansuigyo

Uitgesproken voor de gemeenschap van de Kannondori in de tempel van Koshohorin op 3 november 1240.

